

K A R A R

28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde, radyo ve televizyonda konuşma ve görüntülü propaganda yapmak için Kurulumuzun 19.04.2023 tarih ve 2023/644 sayılı Kararı uyarınca başvurmuş adaylarının, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 52'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre radyo ve televizyonda propagandanın başvuracağı 24 Mayıs 2023 Çarşamba günü ile son günü olan 27 Mayıs 2023 Cumartesi günü yapacakları 10'ar dakikalık propaganda konuşmalarının yayın saatleri ve sıraları Cumhurbaşkanlığı adayları ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun (TRT) temsilcilerinin önünde Kurulumuzca 22 Mayıs 2023 Salı günü ad çekme suretiyle saptanarak, karara ekli (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterilmiştir.

298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesine göre, radyo ve televizyonda yapılacak propaganda yayınlarının tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılmasını sağlamak, Yüksek Seçim Kurulu ve TRT'nin görevidir.

Yüksek Seçim Kurulu ile TRT'nin bu yasal görevlerini düzenli ve amaca uygun biçimde yerine getirebilmeleri için uygulamaya ilişkin usul ve esasların önceden saptanarak ilgililere duyurulması zorunlu görülmüştür.

Propaganda konuşmalarının kayıt saatleri, kayıta teknik zorunlulukların gerektirdiği zaman aralıkları, gerek önceden kayıt, gerekse (Oto-q) cihazından yararlanmak isteyen adayların konuşma metinleri ile görüntülü propaganda kayıtlarının TRT'ye teslim zamanı, konuşmasını kaydettirmeden canlı yayın yapmak isteyen konuşmacının başvurma zamanı ve benzeri konunun teknik yönlerine ilişkin usul ve kurallar saptanırken TRT yetkilileri ile yapılan görüşmeler ve önceki uygulamalar göz önünde tutulmuştur.

Söz konusu 52'nci maddenin son fıkrasında yer alan; "Özel radyo ve televizyonlarda siyasi partilerin propaganda konuşmaları TRT'de uygulanan usul ve esaslara göre yapılır..." hükmünün, 6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu'nun 2'nci maddesinin beinci fıkrası uyarınca, Cumhurbaşkanlığı seçiminde de uygulanması gerektiğinden, Cumhurbaşkanlığı adaylarının TRT dışında ayrıca özel radyo ve televizyonlarda propaganda konuşmaları yapıp yapamayacakları üzerinde durulmuş, böyle bir olanağın sağlanması halinde, aynı maddede adaylara tanınan konuşma sürelerinin ilave ve bu hususun da kanuna açıkça aykırılık oluşturacağı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, TRT'de yapılacak propaganda konuşmalarının aynı zamanda özel radyo ve televizyonlarda da yayınlanmasının gerekli olmadığı değerlendirilmiş, bunların özel statü ve nitelikleri ile kanunlarda bu konuda yayın zorunluluğunu öngören açık bir hükmün yer almaması göz önüne alınarak özel radyo ve televizyonlar bakımından böyle bir zorunluluk bulunmamasıyla birlikte, özel radyo ve televizyonların istedikleri takdirde TRT'ye başvurmak ve ayrıca belirtilen ilkelere uymak kaydıyla TRT'de yapılacak propaganda konuşmalarını yayınlamaları uygun görülmüştür.

Ancak; TRT'de yayınlanacak propaganda konuşmalarını yayınlamayan özel radyo ve televizyonlarda, yayın süresince aynı nitelik ve içerikte yayın yapılmasının, Anayasa ve yasalarda belirlenen seçimlerin dürüstlük, eşitlik ve tarafsızlık ilkeleriyle bağdaşmayacağı kuşkusuzdur. Bu bakımdan, TRT'de yapılacak propaganda konuşmaları süresince özel radyo ve televizyonlarda yapılacak yayınlarda yukarıda belirtilen ilkeler çerçevesinde bazı sınırlamalara gidilmesi zorunlu görülmüştür.

Ulusal nitelikte olan radyo ve televizyonlarla ilgili bu ilkelerin, yerel nitelikteki özel radyo ve televizyonlar hakkında da uygulanması benimsenmiştir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/1131

Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyonda yapacakları konu malarının Yüksek Seçim Kurulunun görevlendireceği bir Kurul Üyesi huzurunda yapılması 298 sayılı Kanun'un 55'inci maddesi gereğidir.

Bu konu malar adayların istenince uygun olarak yayından önce ses ve görüntü cihazı ile tespit edilebilecek, adaylar propaganda konu malarının ses ve görüntü tespiti sırasında isterlerse (Oto-q) cihazından da yararlanabileceklerdir. Bu bakımdan, gerek önceden kayıt gerekse (Oto-q) cihazından yararlanmak isteyenlerin konu malarının metinlerini belli bir zamanda teslim etmeleri zorunlu olduğundan, metinlerin teslim saatleri teknik gerekler göz önünde tutularak belirlenmiş ve ilki (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterilmiştir.

Ayrıca konu malarını canlı yayın olarak yapmak isteyenlerin yayın saatinden en az 15 dakika önce TRT'deki Kurul Üyesine başvurmak zorunda olduğu, hangi sebeple olursa olsun bu süreye uymayanların o günkü konu malarının haklarını kaybetmiş sayılacakları kabul edilmiştir.

Öte yandan, 298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesindeki, televizyonda yayınlanacak propaganda konu malarında Türk Bayrağı ve konu malarını yapan kişilerin üzerinde hiçbir görüntüye yer verilmeyeceğinden; Türk Bayrağının konu malarının arkasındaki panoya veya ekrana net olarak görülebilecek biçimde asılmasının veya ekrana verilmesinin uygun olacağı kabul edilmiştir, konu malarının yapılacağı setin, renk ve şekil yönünden Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek esaslara göre TRT tarafından hazırlanması kararlaştırılmıştır.

S O N U Ç : Açıklanan nedenlerle;

A- PROPAGANDA KONU MALARINI:

1- Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyondaki propaganda konu malarının 22 Mayıs 2023 Pazartesi günü yapılan ad çekme ile belirlenen ve Karara ekli (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterilen zaman ve sıraya göre yapılması gerektiğinden,

2- a) Cumhurbaşkanı adaylarının propaganda konu malarını kayda aldıkları üzere hangi gün ve saatlerde, TRT'de Kurul Üyesine başvuracakları ve (Oto-q) cihazından yararlanmak isteyenlerin konu malarının metinlerini TRT'ye teslim saatleri bu Kararın eki (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterildiğinden, bu konuda ayrıca düzenleme yapılmasına gerek bulunmadığına, çizelgelerde belirtilen saatlerden sonra başvuruların ses ve görüntülerini kayda almaktan vazgeçmiş sayılacaklarına ve o günkü konu malarını canlı yayın olarak yapabileceklerine,

b) Kayıt için öngörülen sürenin başlangıç saatinde, konu malarının kaydını yapılacağı stüdyoda ya da en az bir gün önceden bildirilmek kaydıyla adayın belirleyeceği yerde çekime başlanabilecek şekilde hazır bulunması gerektiğinden, propaganda konu malarının her birinin kaydı için bu Karara ekli (I) ve (II) sayılı çizelgelerde gösterilen sürede çekimi tamamlayamayan konu malarının o günkü konu malarını canlı yayın olarak yapmak zorunda olmadığına,

c) Oto-q cihazına kayıt için öngörülen saatte hem kâğıt hem de tabanabilir bellekte Word belgesi ortamında hazırlanarak teslim edilen konu malarının metninin cihaza noksansız biçimde ve süresine uygun olarak geçirilmesinin TRT tarafından sağlanması gerektiğinden, istediği takdirde ilgili adayın da bu işlem sırasında hazır bulunabileceğinden,

3- Canlı yayın yapacak konu malarının, yayın saatinden en geç 15 dakika önce TRT'de hazır bulunan Kurul Üyesine başvurmak zorunda olduklarına, hangi nedenlerle olursa olsun bu süreye uymayanların o günkü hakkını kaybetmiş sayılacaklarına,

4- a) Radyo ve Televizyon konu malarının TRT 1 Televizyonu ile TRT Radyo Haber, Radyo 1; Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Trabzon, Çukurova radyo istasyonlarında aynı zamanda yayınlanmasına, radyo ve televizyonda yayınlanacak propaganda konu malarının

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/1131

her gün hangi saatte, hangi aday tarafından yapılacağı'nın Türkiye Radyo ve Televizyonları tarafından haber yayınları sırasında önceden duyurulması gerektiğine,

b) TRT'ye başvurmak suretiyle TRT'de yapılacak propaganda konularını yayınlamak isteyen özel radyo ve televizyonların, Cumhurbaşkanlığı adaylarının 24 ve 27 Mayıs 2023 tarihlerinde yapacakları konuların tamamını aynı saat ve sürelerle başlatılarak eksiksiz ve kesintisiz olarak yayımlayabileceklerine,

c) TRT'de yapılacak propaganda konularını yayınlamayan özel radyo ve televizyonların, yayın süresince aynı nitelik ve içerikte yayın yapamayacaklarına,

5- 298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesi uyarınca televizyonda yapılacak propaganda konularında, Türk Bayrağı'nın konularının arkasındaki panoya net olarak görülebilecek biçimde asılmasına veya ekrana verilmesine, konuların yapıldığı setin, biçim ve renk yönünden Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek esaslara göre TRT tarafından hazırlanmasına,

6- 298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesi gereğince, televizyonda yapılacak propaganda konularında konularından, ceket giyme ve kravat takmak zorunda olduklarına,

7- TRT tarafından, önceden yapılan günlük konularla ilgili kayıtlar ile canlı yayın kayıtlarının konular bitinceye kadar ayrı ayrı, tüm konular bittikten sonra da tek bir kayda alınarak saklanıp korunmasına,

B- GÖRÜNTÜLÜ PROPAGANDA:

1- Görüntülü propaganda yapmak isteyen adayların, 27 Mayıs 2023 gününde yayınlanacak dijital formatta (MPEG4, MXF, H264) kayıtların taahhüt edilebilir bellekte, mümkün olduğu takdirde ilk yayın gününden en az iki gün önce saat 09.00'da, ayrı ayrı teslim öngörüldüğü takdirde yine kayıt gününden en az iki gün önce saat 09.00'da Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına teslimi gerektiğine, saptanan bu sürede görüntülü propaganda kaydını teslim etmeyen adayların görüntü verme hakkından vazgeçmiş sayılacaklarına ve bu durumda görüntülü sürenin, yukarıda (A) bölümünde yer alan esaslara uyulmak koşulu ile konular olarak kullanılabilmesine,

2- Görüntülü propaganda kayıtlarının Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına tesliminden sonra aynı gün ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına belirlenecek saatte TRT'de denetlenmesine, denetleme sırasında ilgili adayın veya görevlendirilecek temsilcisinin isterse hazır bulunabilmesine,

3- Görüntülü propaganda süresinin Kurulumuzun 19.04.2023 tarihli ve 2023/644 sayılı Kararıyla belirlenen süreden uzun olduğu halinde, ilgili adayın veya görevlendirilecek temsilcisinin muvafakat etmesi ve TRT'nin imkânlarının elvermesi durumunda, kaydın bütünlüğü bozulmadan TRT'de önceden tespit edilen süreye uygun biçimde kısaltılabileceğine, aksi halde bunun sağlanması için ilgili adaya süre verileceğine, sürenin geçirilmesi halinde görüntü verme hakkından vazgeçmiş sayılacaklarına ve bu durumda görüntülü sürenin, yukarıda (A) bölümünde yer alan esaslara uyulmak koşulu ile konular olarak kullanılabilmesine,

C- SON HÜKÜMLER:

1- Yayınlanmasına izin verilen görüntülü propaganda kayıtlarının mühürlenerek veya ifrelenerek yayın saatine kadar muhafaza edilmesine,

2- Konular ve görüntülü propaganda olarak adaylara ayrılan süreler arasındaki bir dakikalık ara süreler içinde vokalsiz müzik çalınmasına,

3- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 20.00 ana haber bültenlerine bu günlerde de yer verilmesi gerektiğine,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/1131

4- Kurulumuzun görevli Üyelerinin bu Karar kapsamına giren konularda gerekli göreceklere önlemleri almaya ve düzenlemeleri yapmaya Kurulumuz adına yetkili olduklarına,

5- Kararın bir örneğinin Cumhurbaşkanlığı Adımları ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığına ve TRT Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

22.05.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan
Ahmet YENER

Başkanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal ÖZÜT

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Mahmut AKGÜN

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
Smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/1131

ÇİZELGE (I)

Cumhurbaşkanı Adaylarının 24 Mayıs 2023 Çarşamba günü Radyo ve Televizyonda Yapacakları Konuşma, Bu Konuşmaların Kayıt Gün ve Saatleri ile Oto-q Cihazından Yararlanacak adayların Konuşma Metinlerini TRT'ye Teslim Edecekleri Saatleri Gösterir Çizelge

20.00 Ana Haber Bülteni (20.00 - 21.00)

Konuşma Sırası	Konuşacak Aday	Konuşma Saat ve Süreleri	Kayıda Alınacak Günler	Kayıda Alınacak Saat ve Stüdyo	Oto-q için Metinlerin TRT'ye Teslim Saatleri
Birinci Konuşma	Recep Tayyip ERDOĞAN	21.00 - 21.10	23.05.2023 Salı	14.00 - 15.00 S1	13.00
İkinci Konuşma	Kemal KILIÇDAROĞLU	21.11 - 21.21	23.05.2023 Salı	16.00 - 17.00 S1	15.00

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/1131

ÇİZELGE (II)

Cumhurbaşkanı Adaylarının 27 Mayıs 2023 Cumartesi günü Radyo ve Televizyonda Yapacakları Konuşma, Bu Konuşmaların Kayıt Gün ve Saatleri ile Oto-q Cihazından Yararlanmak isteyenlerin Konuşma Metinlerini TRT'ye Teslim Edecekleri Saatleri Gösterir Çizelge

Konuşma Sırası	Konuşacak Aday	Konuşma Saat ve Süreleri	Kayıt Alınacağı Günler	Kayıt Alınacağı Saat ve Stüdyo	Oto-q için Metinlerin TRT'ye Teslim Saatleri
Birinci Konuşma	Kemal KILIÇDAROĞLU	17.39 - 17.49	26.05.2023 Cuma	14.00 - 15.00 S1	13.00
İkinci Konuşma	Recep Tayyip ERDOĞAN	17.50 -18.00	26.05.2023 Cuma	16.00 - 17.00 S1	15.00